

Oslo kommune, Bymiljøetaten
Postboks 636 Løren
0507 OSLO

Saksbehandler, innvalgstelefon
Tonje Samuelsen, 69247112

Tillatelse til punktvis oppgradering av sti/gangvei i Gressholmen-Rambergøya naturreservat

Statsforvalteren gir tillatelse til punktvis oppgradering av sti/gangvei i Gressholmen-Rambergøya. Tillatelsen er gitt med hjemmel i naturmangfoldloven § 48. Det er gitt vilkår til vedtaket.

Bakgrunn for saken

Vi viser til søknad mottatt 04.04.2022. Bymiljøetaten søker om punktvis oppgradering av dagens sti/gangvei fra Gressholmen kro og over til Gressholmen båtforening. Bymiljøetaten søkte tidligere om å etablere en universelt utformet gangvei på strekningen. Søknaden ble avslått. Bymiljøetaten har etter dette nedskalert tiltaket. Søknaden gjelder nå primært utbedring av dagens sti. I forbindelse med tiltaket er det ønske om å restaurere et område med åpen grunnlendt kalkmark. En strekning vil bli lagt noe om og det skal settes opp gjerder og skilt for å redusere tråkk slitasje i området.

18. mars ble det gjennomført en befaring med Statsforvalteren og Bymiljøetaten der det omsøkte tiltakene ble gjennomgått i felt. Forbedringene av stien omfatter:

- Tilførsel av 0-4 grus for å utbedre dolper i stien, maksimal bredde på 1.5 meter
- På enkelte punkter flytte senterlinja på sti/gangvei lenger vekk fra områder med grunnlendt kalkmark.
- Begrense tråkk og slitasje utenfor stien, ved bruk av ledegjerder og informasjonsskilt om restaurering av åpen grunnlendt kalkmark.

På en strekning ca. 20 meter vest for Gressholmen kro er det ønskelig å opparbeide en ny trase slik at viktige områder med grunnlendt kalkmark kan bli restaurert. Før utbedringen skal bymiljøetaten ut med egen botaniker. Oppsett av gjerde og informasjonsskilt vil sannsynligvis redusere antall som går over de gamle stiene.

Det fremkommer i søknaden at på den siste delen av sti/gangvei ned mot Gressholmen båtforening at det kan være aktuelt å legge ned lavspent og høyspentledninger i veien. Dette skal først

gjennomføres i forbindelse med bygging av nytt toalett på sørenden av det regulerte opplagsområdet. Statsforvalteren behandler ikke denne delen av saken nå, men når det foreligger mer detaljert informasjon og oversiktskart.

Lovgrunnlag

Statsforvalteren er forvaltningsmyndighet for Gressholmen-Rambergøya naturreservat. Vi forvalter verneområdet etter en egen forskrift med bestemmelser som sier noe om formålet med vernet, og hvilke tiltak og aktiviteter som er tillatt, forbudt eller som krever tillatelse.

Forskrift om vern av Gressholmen-Rambergøya naturreservat ble fastsatt ved kongelig resolusjon av 02.10.1992. Formålet med verneområdet er:

- å bevare et marint gruntvannsområde med tilhørende plante- og dyreliv for forskning og undervisning,
- å bevare vokseplasser for særpregete og artsrike vegetasjonssamfunn på kalkrik grunn,
- å bevare verdifulle geologiske forekomster,
- å sikre spesielle forekomster av virvelløse dyr.

For reservatet gjelder følgende bestemmelser (Kapittel IV):

1. All vegetasjon i vann og på land er vernet mot enhver form for skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter eller plantedeler. Nye plantearter må ikke innføres.
3. Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre de naturgitte forhold, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg og faste innretninger, brygger, båtfester, opplag av båter, hensetting av campingvogner o.l., framføring av nye luftledninger, jordkabler og kloakkledninger, bygging av veier, drenering og annen form for tårlegging, uttak, oppfylling, planering og lagring av masse, ny utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling og bruk av kjemiske bekjempningsmidler. Opplistingen er ikke uttømmende.

I verneforskriftens kapittel V pkt. 4 skal ikke bestemmelsene i kapittel IV være til hinder for rydding og vedlikehold av eksisterende stier på Gressholmen. Vi vurderer at de omsøkte tiltakene er mer omfattende enn rydding eller vedlikehold. Verneforskriften åpner ikke for at vi kan gi tillatelse til ny trase eller flytting av senterlinje. Statsforvalteren kan, i slike tilfeller, vurdere søknaden etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven (nml) § 48. Vi kan gi dispensasjon dersom tiltaket ikke er i strid med verneformålet og ikke vil påvirke verneverdiene nevneverdig.

Dispensasjonsmuligheten i nml. § 48 skal være en sikkerhetsventil, som skal fange opp uforutsette eller spesielle/særlige tilfeller. Hjemmelen skal ikke brukes til å utvide rammen for vernevedtaket ved at det rutinemessig gis dispensasjon til tiltak/aktiviteter som i utgangspunktet er forbudt. At vilkårene er oppfylt gir ikke krav på tillatelse. Det er opp til Statsforvalteren å vurdere om søknaden gir grunn til å gi dispensasjon fra verneforskriften i dette tilfelle.

Det følger av nml. § 7 at prinsippene i lovens §§ 8-12 skal ligge til grunn som retningslinjer ved behandling av søknaden. Dette innebærer at kunnskapsgrunnlaget i saken skal være tilstrekkelig. I tillegg skal prinsippene om føre-var, samlet belastning på økosystemet, kostnader ved miljøforringelse og miljøforsvarlige driftsmetoder vurderes.

Statsforvalterens vurdering

Gressholmen-Rambergøya er et naturreservat med mange forskjellige naturtyper. Berggrunnen består av kalkrike bergarter og er en del av Oslofeltet. Vegetasjonen er rik og variert, og har et spesielt plantesamfunn som er sjeldne i Norge. Naturreservatet er dominert av kalkfuruskog og kalktørrenger. Ved tiltaket er naturtypen grunnlendt kalkmark registrert. Åpen grunnlendt kalkmark er en naturtype som er sterkt truet (EN). Ved stien som berøres er det registrert lodnefiol (EN), bulmeurt (EN), smaltimotei (VU), aksveronika (VU), knollmjøddurt (VU), smånøkkel (VU), bakketimian (NT) og nakkebær (NT). Området er også registrert som en del av et større leveområde for andre arter av nasjonal forvaltningsinteresse.

Beslutninger som berører naturmangfold (§ 8) skal bygge på kunnskap om naturverdier og effekten av påvirkninger. Statsforvalteren har kunnskap fra naturbase, artsdatabanken og skjøtselsplan over naturreservatet. Statsforvalteren er godt kjent med reservatet og har tidligere i år vært på befarings med Bymiljøetaten for å legge til rette for minst mulig skade på naturmangfoldet. Statsforvalteren legger til grunn for at det foreligger nødvendig kunnskap om naturverdiene og virkningene av tiltaket. Føre-var-prinsippet tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Kunnskap om den samlede belastningen (§ 10) skal ligge til grunn for vurderingen. Dette innebærer at virkningene av de omsøkte tiltakene skal vurderes i sammenheng med andre effekter på det samme naturmangfoldet. At stien flyttes lenger vekk fra grunnlendt kalkmark vil være svært positivt for å kunne minske belastningen på naturtypen, samtidig som at det skal settes i gang restaurering av grunnlendt kalkmark på området. Det skal settes opp skilt og gjerder som vil kanalisere besøkende utenfor grunnlendt kalkmark, noe som vil positivt bidra til mindre slitasje på området under arbeidet på stien/gangveien. Vest for den nye traséen er det registrert russesvalerot som er en fremmedart med svært høy risiko for spredning, tiltakshaver skal gjøre tiltak for å unngå spredning av fremmedarter. Hvis arbeidet er skånsomt og viser hensyn til vegetasjonen og naturverdiene under arbeidet vil den samlede belastningen være liten.

For å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet skal miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder (§ 12) tas i bruk. Tiltaket kan tillates dersom forbedringene av sti/gangvei gjøres slik det står nevnt i søknaden. Tilførsel av 0-4 grus skal tas i bruk for å rette eksisterende sti og på enkelte punkter skal sti/gangvei flyttes lengre fra områder med grunnlendt kalkmark. Plassering av ny trasé skal være lik i som i tilsendt søknad. Stien skal innskrenkes og utbedres til å ha en bredde på 1.5 meter. Gjerde og informasjonsskilt skal settes opp med informasjon om at det forsøkes å restaurere grunnlendt kalkmark. Valg av materiale til gjerdet og skilt skal være solid nok til at gjerdet og skilt kan stå oppreist i noen år fremover under restaureringen. Tiltakshaver skal gjøre tiltak for å unngå spredning av fremmedarter. Statsforvalteren vil gjøre søker oppmerksom på kostnader ved miljøforringelse (§ 11) og eventuelle avbøtende tiltak bæres av tiltakshaver.

Etter vår vurdering er punktvis oppgradering ikke i strid med verneformålet og vil ikke påvirke verneverdiene nevneverdig. Vilårene for å gi dispensasjon med hjemmel i nml. § 48 er oppfylt.

Vedtak

Statsforvalteren gir tillatelse til punktvis oppgradering av sti/gangvei i Gressholmen-Rambergøya naturreservat. Tillatelsen er gitt med hjemmel i naturmangfoldloven § 48.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- Tiltaket skal gjennomføres så skånsomt som mulig og ta hensyn til naturverdiene.
- Materialet til gjerdet og skilt skal være av god nok kvalitet til å stå stødig og ettersees regelmessig
- Gjerder og skilt skal stå frem til restaureringen av grunnlendt kalkmark er gjennomført.
- Tiltaket skal gjennomføres slik at fremmede arter ikke spres.
- Plassering av tiltaket skal være i tråd med vedlagt kart.
- Dokumentasjon på utført tiltak skal sendes Statsforvalteren i Oslo og Viken.
- Denne tillatelsen skal være tilgjengelig i felt, og kunne forevises oppsyn og politi.

Statsforvalteren har bare vurdert søknaden etter verneforskriften. Vi forutsetter at det innhentes tillatelser etter annet lovverk om nødvendig. Statsforvalteren vil eventuelt kunne komme inn igjen i saken i den forbindelse.

Klageadgang

Du kan klage på dette vedtaket til Miljødirektoratet innen tre uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen skal sendes til Statsforvalteren. Klagen må inneholde opplysninger om hvilket vedtak som påklages, årsaken til klagen, hvilke endringer som ønskes og eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vurdering av klagen. Partene i saken har adgang til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter. Den som klager kan be om at iverksettelsen av vedtaket utsettes.

Med hilsen

Karsten Butenschøn
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Tonje Samuelsen
seniorkonsulent

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg

Figur 1: Oversiktskart over tiltaket.